



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**  
Allmänna avdelningen  
Enhet 16

**DOM**  
2015-02-18  
Meddelad i  
Stockholm

Mål nr  
29969-14

Sida 1 (5)

<b>KONKURRENSVERKET</b>	
2015 -02- 18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

**SÖKANDE**

Dipart Entreprenad AB, 556544-3552  
Setterwallska villan  
131 36 Nacka

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och Jur.kand. Jenny Kenneberg  
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB  
Box 3124  
103 62 Stockholm

**MOTPART**

Södertälje Hamn AB, 556063-5145  
Box 2016  
151 02 Södertälje

Ombud: Inger Högberg  
Telge Inköp AB  
Box 633  
151 27 Södertälje

**SAKEN**

Offentlig upphandling

---

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Södertälje Hamn AB gör en förnyad prövning av anbudet som innefattar en prövning av anbudens förenlighet med de obligatoriska kraven i avsnitt AFB punkten 31.

Dok.Id 578490

<b>Postadress</b>	<b>Besöksadress</b>	<b>Telefon</b>	<b>Telefax</b>	<b>Expeditionstid</b>
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		<b>E-post:</b> forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

**YRKANDEN M.M.**

**Södertälje Hamn AB** (Södertälje Hamn) genomför upphandling av nya dykdalber vid spannmålskajen, dnr TN 2014-1110. Upphandlingen sker genom förenklat förfarande enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Kommunen har i tilldelningsbeslut den 1 december 2014 beslutat att teckna avtal med Svenska Undervattensentreprenad AB (SUAB).

**Dipart Entreprenad AB** (Dipart) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs varvid anbudet från SUAB inte tas upp till utvärdering. Dipart anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Ett av de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget är att anbudsgivaren ska prissätta och ge in en mängdförteckning. SUAB har till anbudet bifogat en mängdförteckning där samtliga arbeten inte har prissatts. Det obligatoriska kravet på redovisning av prissatt mängdförteckning är därmed inte uppfyllt. Vid en korrekt bedömning av SUAB:s anbud skulle detta ha förkastats. Dipart hade det näst lägsta priset i den aktuella upphandlingen och skulle, vid en förnyad utvärdering, tilldelas kontraktet. Således lider eller i vart fall riskerar Dipart att lida skada av den felaktiga bedömningen av SUAB:s anbud.

**Södertälje Hamn** yrkar att förvaltningsrätten lämnar Diparts ansökan om överprövning utan bifall och anför bl.a. följande. Anbudsgivaren ansvarar för de uppgifter som lämnas på respektive post i mängdförteckningen. Alla poster i mängdförteckningen motsvarar anbudssumman. Hur priserna fördelas på respektive post är anbudsgivarens ansvar och har ingen betydelse för utvärderingen, endast anbudssumman. Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud med lägst pris kommer att antas. Diparts anbud är inte lägst varför Södertälje Hamn anser att Dipart inte kan lida skada eller riskera att lida skada i den mening som avses i 16 kap. 5 § LOU. Södertälje hamn anser att SUAB har uppfyllt de krav som efterfrågades och att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU har följts.

## SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

### Utgångspunkter för prövningen

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Likabehandlingsprincipen innebär bl.a. att den upphandlande myndigheten inte får efterge eller bortse från förfrågningsunderlagets obligatoriska krav.

Vidare anges i 16 kap. 6 § LOU att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU, eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada. Förvaltningsrätten är inte bunden av de yrkanden om viss åtgärd som angetts i ansökan om överprövning (se RÅ 2005 ref. 47).

Dipart har gjort gällande att vinnande anbudsgivare inte uppfyller i förfrågningsunderlaget uppställt krav ifråga om prissatt mängdförteckning.

I upphandlingens förfrågningsunderlag anges, i AFB.31 Anbuds form och innehåll, bl.a. att anbud ska innehålla prissatt mängdförteckning.

Dipart har i detta avseende anfört bl.a. följande. Det är ostridigt i målet att SUAB har bifogat en mängdförteckning där alla poster inte är ifyllda. Eftersom det är ett obligatoriskt krav att lämna in en prissatt mängdförteckning är SUAB:s anbud inte komplett. I en entreprenad av nu aktuellt slag är det av grundläggande betydelse att samtliga poster i mängdförteckningen är prissatta. Omfattningen av de upphandlade arbetena är fördelade på poster i mängdförteckningen och dessa summeras för att skapa anbudssumman, som sedan kontrakteras. Att utesluta en kostnad innebär att en

komplett prisförteckning för samtliga ingående arbeten saknas. Enligt standardavtalet AB 04, som är avtalsinnehåll för aktuell entreprenad, görs en skillnad mellan "prissatta mängdförteckningar" och "ej prissatta mängdförteckningar". Den prissatta mängdförteckningen har betydelse för tillämpningen av flertalet bestämmelser i parternas avtal varför det inte är möjligt att bortse från vissa uppgifter i en prissatt mängdförteckning. En sådan bristfällig handling skulle leda till oklarheter vid tillämpningen av avtalet. För det fall beställaren efterfrågar en prissatt mängdförteckning är det en komplett lista som efterfrågas. Det är inte, som Södertälje Hamn anför, endast den slutliga anbudssumman som har betydelse för avtalet.

Södertälje Hamn anför bl.a. följande. Med hänvisning till standardavtal AB 04 framgår av § 3 att om en mängduppgift för viss post har utelämnats och tydlig hänvisning inte har gjorts till annat innehåll i förfrågningsunderlaget ska mängden normalt anses vara noll. Södertälje Hamns uppfattning är att den utelämnade posten inte är väsentlig för entreprenaden.

#### **Förvaltningsrättens bedömning**

Förfrågningsunderlaget innehåller ett antal obligatoriska krav som måste vara uppfyllda för att ett anbud ska kunna antas. Dessa krav avser bl.a. kvalificeringskriterier som den upphandlande myndigheten har ställt upp. Är de obligatoriska kraven inte uppfyllda gäller som huvudprincip i LOU att anbudet måste förkastas. En upphandlande myndighet får alltså inte bortse från sådana krav. Likabehandlingsprincipen innebär att leverantörerna ska behandlas på samma sätt när det gäller frågan om de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget är uppfyllda.

I upphandlingens förfrågningsunderlag (AFB.31) anges bl.a. att anbud ska innehålla en prissatt mängdförteckning. Så som kravet har formulerats får det anses vara klart att det utgör ett obligatoriskt krav. I den mängdförteckning som ska bifogas anbudet anges bl.a. följande instruktioner. Alla i

mängdbeskrivningen upptagna arbeten ska ingå i entreprenaden och kostnaden för att utföra dem ska ingå i kontraktssumman om inget annat uttryckligen anges. Det anges även hur mängdbeskrivningen ska fyllas i.

Det är ostridigt i målet att det vinnande bolaget (SUAB) inte har prissatt alla arbeten som är upptagna i mängdförteckningen. Med hänsyn till hur det obligatoriska kravet är utformat i förfrågningsunderlaget anser förvaltningsrätten att alla de av Södertälje Hamn upptagna arbetena i mängdförteckningen ska vara prissatta för att det obligatoriska kravet ska vara uppfyllt. Södertälje Hamn har inte följt de administrativa föreskrifternas krav vid kvalificering av anbudet och detta agerande har medfört att Dipart har lidit eller riskerat att lida skada.

LOU är en procedurlagstiftning. I en ansökan om överprövning kan domstolen därför endast bedöma om upphandlande myndighet har följt lagstiftningen vid genomförandet av upphandlingen och i de fall brott mot LOU förekommit ingripa genom att besluta om rättelse eller att upphandlingen ska göras om. Den konstaterade bristen i upphandlingsförfarandet kan avhjälpas genom att en ny kvalificeringsprövning görs, vid vilken det obligatoriska kravet i AFB.31, avseende prissatt mängdförteckning, tillämpas på så sätt som har angetts. Det ankommer på Södertälje Hamn att rätta upphandlingen i enlighet med detta. Ansökan ska därför bifallas på så sätt att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

#### HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV3109/1A LOU).



Per Eskilsson

Rådman

Helena Boson har föredragit målet.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

**Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

**Skrivelsen med överklagande ska innehålla**

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.